

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

NR. INSS103

VERSIJA 1

SAFETY INSTRUCTION FOR COLD WORK

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

TURINYS

1. TAIKYMO SRITIS.....	3
2. NUORODOS.....	3
3. SAŲOKOS IR SUTRUMPINIMAI.....	4
4. DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS.....	5
5. ĮRANKIAI, MATAVIMO PRIETAISAI, ĮRANGA.....	9
6. SAUGOS REIKALAVIMAI.....	9
7. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO.....	9
8. PARUOŠIAMIEJI DARBAI.....	12
9. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI DARBO METU.....	13
10. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI YPATINGAIS (AVARINIAIS) ATVEJAIS.....	14
11. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, BAIGUS DARBĄ.....	15
12. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ.....	15

Veiklos sritis	14. Valdyti saugas (aplinkos, darbų, gaisrinę, civilinę, procesų) ir sveikatą
Procesų grupės pavadinimas	14.2. Valdyti darbuotojų saugą ir sveikatą
Proceso savininkas	Verslo atsparumo direktorius
Proceso vadovas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas
Dokumento rengėjas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

1. TAIKYMO SRITIS

1.1. Šaltųjų darbų (toliau - Darbai) saugaus atlikimo instrukcijos (toliau – Instrukcija) paskirtis yra nustatyti saugos reikalavimus šaltųjų darbų atlikimui.

1.2. Instrukcijos reikalavimai privalomi AB „KN Energies“ (toliau - KN) darbuotojui ir rangovui, organizuojančiam, planuojančiam ir (arba) atliekančiam šaltuosius darbus KN teritorijoje - vykdant šaltuosius ir išhermetinimo darbus sprogimui potencialiai pavojinguose objektuose.

1.3. Šios instrukcijos reikalavimai negalioja:

1.3.1. darbams uždaroje erdvėje;

1.3.2. administracinėse ir buitinėse patalpose;

1.3.3. elektros skirstyklose ir transformatorinėse;

1.3.4. remontinėse patalpose;

1.3.5. laboratorijose;

1.3.6. garažuose;

1.3.7. antros kategorijos šaltiems darbams atliekamiems pagal įrenginių eksploataavimo instrukciją.

2. NUORODOS

2.1. Šios Instrukcijos reikalavimai vykdomi vadovaujantis kartu su šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir KN veiklą reglamentuojančiais dokumentais (su vėlesniais pakeitimais):

Saugaus darbo potencialiai sprogiroje aplinkoje instrukcija INSS044 – nustato darbuotojų, dirbančių KN terminalų potencialiai sprogiroje aplinkoje, minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus, supažindina darbuotojus su pavojų nustatymu ir rizikos įvertinimu potencialiai sprogiuose aplinkose.

Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūra PRC096 - nustato AB KN Energies darbų organizavimo išduodant leidimą ugnies ar šaltiesiems darbams reikalavimus, leidimo parengimo, darbų užbaigimo ir leidimo uždarymo tvarką.

Atliekų valdymo procedūra PRC024 – nustato KN veiklos metu skyriuose/padaliniuose susidarančių atliekų identifikavimo, rūšiavimo, ženklinimo, laikinojo laikymo, reikalavimus sutarčių su atliekų tvarkytojais sudarymui, atliekų perdavimą atliekų tvarkytojams, atliekų naudojimo bei susidariusių ir tvarkomų atliekų apskaitos tvarką, kuria privalo vadovautis Darbų metu ir apie susidariusių atliekų kiekį informuoti Aplinkos inžinierių.

Paslaugų teikėjams taikomų bendrųjų aplinkos apsaugos reikalavimų instrukcija INSA001 – nustato aplinkos apsaugos reikalavimus Rangovams, kuriais privalo vadovautis atlikdami Darbus.

Pavojingos energijos izoliavimo, rakinimo ir žymėjimo instrukcija INSS067 – nustato saugos ir sveikatos reikalavimus, apsaugančius KN darbuotojus ir rangovus nuo įrenginiuose esančios ar galinčios atsirasti pavojingos energijos, atliekant įrenginių priežiūros, remonto ir modernizavimo darbus.

Darbų aukštyje saugaus atlikimo instrukcija INSS039 – nustato reikalavimus darbuotojams, atliekantiems darbus aukštyje arba aukštalipio darbus.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

Neelektrotechninio personalo, eksploatuojančio elektros įrenginius, saugos ir sveikatos instrukcija INSS062 – nustato saugos ir sveikatos reikalavimus eksploatuojant elektros įrenginius.

3. SAŲOKOS IR SUTRUMPINIMAI

3.1. Instrukcijoje naudojamos sąvokos ir santrumpos:

Leidimas (*DO47 Ugnies ir šaltųjų darbų leidimas*) – dokumentas, kuriame numatyta: darbų pobūdis ir atlikimo vieta, reikalavimai saugiam darbų atlikimui, atsakingi asmenys ir darbus atliekantys darbuotojai.

Sprogimui pavojinga zona – apibrėžimas pateiktas Saugaus darbo potencialiai sprogioje aplinkoje instrukcijoje INSS044.

Šaltieji darbai yra darbai, nepriskiriami ugnies darbams ir atliekami KN teritorijoje. Šaltieji darbai skirstomi į dvi grupes:

Pirmos kategorijos šaltieji darbai, kuriuos leidžiama atlikti, turint nustatytą tvarka išduotą leidimą (užpildyta forma *DO47 Ugnies ir šaltųjų darbų leidimas*) yra šie:

- (i) išhermetinimo - tai darbai susiję su technologinių įrenginių išhermetinimu;
- (ii) vienetiniai drenavimo darbai - atliekami naudojantis papildoma įranga – asenizacinėmis mašinomis, nešiojamais siurbliais, būtinas atskiros schemos surinkimas iš laikinų vamzdynų ar žarnų, darbus atlieka remontinių skyrių arba rangovų darbuotojai, o darbai užsakomi per TPS sistemą.
- (iii) remonto - tai darbai KN teritorijoje, kurie neaprašyti technologinėse instrukcijose.

Antros kategorijos šaltieji darbai – tai periodiškai besikartojantys darbai, kurie yra neatskiriama technologinio proceso dalis ir kurių saugus atlikimas aprašytas atskirose instrukcijose. Antros kategorijos šaltieji darbai atliekami be leidimo, tačiau jie registruojami pamainos darbo žurnale, kuris saugomas skyriuje, organizuojančiame šiuos darbus. Jie charakteringi darbo vietos ir atlikėjų kategorijos pastovumu bei analogiškomis darbo sąlygomis:

- (i) nusistovėjusio vandens išleidimas iš naftos produktų talpyklų;
- (ii) ėminių ėmimas, rankinis naftos ar naftos produkto lygio ir temperatūros matavimas talpyklose;
- (iii) SGD, naftos ar naftos produktų, RRME, etanolio išpylimas/pripylimas iš/į mobiliąsias talpyklas (vagonines ir automobilines cisternas), dujovežių, tanklaivių pakrovimas, iškrovimas ir bunkeravimas.
- (iv) periodiška įrenginių apžiūra įgilintose siurblinėse, šuliniuose;
- (v) vamzdynų drenavimo darbai, kai drenavimo darbai atliekami naudojantis esama infrastruktūra (drenuojama iš vamzdžio į vamzdį, į drenavimo sistemą ir pan.) ir drenavimą atlieka pamainoje dirbantys operatoriai pagal pamainos vadovo nurodymą.

Pastaba Toliau šioje Instrukcijoje antros kategorijos šaltieji darbai neaprašomi, nes jie aprašyti atskirose instrukcijose, todėl toliau Instrukcijoje šaltaisiais darbais vadinami pirmos kategorijos šaltieji darbai.

EIP – energijos izoliavimo priemonės numatytos „Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcijoje“ INSS067.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

3.2. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos išaiškintos LR *Priešgaisrinės saugos įstatyme* ir Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūroje PRC096, kituose gaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS

4.1. Leidimą išduodantis asmuo privalo:

4.1.1. Procedūroje PRC096 nustatyta tvarka išduoti arba pratęsti leidimą tik tais atvejais, kai dėl leidimo išdavimo / pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius;

4.1.2. Užpildyti *Leidimą* vadovaujantis procedūroje PRC096 nurodyta *Leidimo* parengimo tvarka.

4.1.3. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti rizikos nustatymo matricoje (pateikta Procedūros PRC096 1 priede) įvardintą riziką, įrenginio ir teritorijos paruošiamąsias ir darbų atlikimo metu taikomas saugos priemonės, taip pat reikalavimus *Darbu* priežiūrai ir nurodyti *Leidimo* 4, 5, 6, 9, 10 ir 11 punktuose.

4.1.4. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti įrenginyje esančias ar likusias medžiagas ir nustatyti reikalingus atlikti darbo aplinkoje oro užterštumo matavimus, mėginių paėmimo vietas ir jų atlikimo periodiškumą, informuoti *Oro užterštumą matuojantį darbuotoją* apie matavimo metu reikalingas naudoti AAP bei organizuoti darbo aplinkos oro užterštumo matavimą;

4.1.5. Užpildyti *Leidimą* vadovaujantis procedūroje PRC096 nurodyta *Leidimo* parengimo tvarka;

4.1.6. Suderinti *Leidime* numatytą darbo vietą ir Darbus su *Teritorijos savininku*.

4.1.7. Prieš išduodamas leidimą organizuoti į įrenginį galinčių patekti pavojingų energijų šaltinių izoliavimą, užrakinimą ir žymėjimą pagal instrukcijos INSS067 reikalavimus. Prieš išduodamas *Leidimą* įsitikinti, kad įrenginys yra tinkamai izoliuotas ir įvykdytos įrenginio paruošiamosios priemonės *Darbu* atlikimui;

4.1.8. Išduoti leidimą, pasirašydamas leidime ir leisti pradėti *Darbus* tik įsitikinęs, kad pavojingų medžiagų koncentracija aplinkos ore atitinka instrukcijoje INSS044 nustatytus dydžius, taip pat tik įsitikinęs, kad yra pasirašę visi *Leidime* nurodyti asmenys;

4.1.9. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, organizuoti periodinius darbo aplinkos oro užterštumo matavimus;

4.1.10. Atliekamų Darbų kontrolei paskirti *Darbu* *prižiūrėtoją*. Jeigu *Leidimą išduodantis asmuo* *Darbu* *prižiūrėtojo* nepaskiria, vykdyti Darbų *prižiūrėtojo* pareigas;

4.1.11. Jeigu *Darbai* buvo sustabdyti, *Darbus* leisti tęsti tik išsiaiškinus ir pašalinus nesaugių darbo sąlygų priežastis ir *Leidime* nustatytais sąlygomis;

4.1.12. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsimas naujam terminui (neviršijant leidimo galiojimo datos ir dirbančio Darbų *prižiūrėtojo* darbo laiko), prieš pratęsiant *Leidimą* įsitikinti, kad *Darbu* atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pratęsti *Leidimą* pasirašydamas *Leidimo* pratęsimo dalyje.

4.1.13. Užbaigus Darbus, patikrinti darbo vietą ir teritoriją, uždaryti *Leidimą* ir informuoti Teritorijos savininką.

4.2. Teritorijos savininkas privalo:

4.2.1. Šioje instrukcijoje nustatyta tvarka suderinti *Leidimą* tik tais atvejais, kai dėl *Leidimo* išdavimo/pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius arba *Leidimą išduodantis asmuo*;

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

4.2.2. Prieš suderindamas *Leidimą* įvertinti įrenginio ir/ar teritorijos paruošiamąsias priemones ir esant poreikiui nurodyti *Leidimą* išduodančiam asmeniui papildyti *Leidime* darbų atlikimo metu taikomas papildomas saugos priemones;

4.2.3. Po Darbų atlikimo, baigus visus *Leidime* numatytus darbus, įvertinti ar teritorija sutvarkyta /atkurta iki buvusios būklės prieš darbus.

4.3. Pamainos vadovas privalo:

4.3.1. Susipažinti su *Leidime* numatytais Darbais ir suderinti, kad Darbų atlikimo metu objektuose bus vykdomi technologiniai procesai, kaip numatyta *leidime*. Jei numatyti Darbai kelia pavojų, informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį ir *leidimo* nederinti.

4.3.2. Jeigu *Leidimas* pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti, kad Darbų atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pasirašyti *Leidime* ir jį užregistruoti į žurnalą bei pažymėti *leidimų* schemeje.

4.3.3. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, po *Leidimą* išduodančio asmens darbo valandų, organizuoti darbo vietos priėmimą.

4.3.4. Susipažinti su darbo vietos priėmimu ir nuimti žymėjimą nuo *leidimų* schemos.

4.4. Darbų prižiūrėtojas privalo:

4.4.1. Susipažinti su *leidime* nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis ir tai patvirtinti, pasirašydamas;

4.4.2. Paruošti pagal *Leidime* numatytas sąlygas *Darbų* vietą ir informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį.

4.4.3. Kontroliuoti atliekamus *Darbus* ir juos sustabdyti (paimdamas *Leidimą*), jei jie atliekami nesaugiai ar dėl pasikeitusių sąlygų tampa nesaugu tęsti jų atlikimą. Apie sustabdytus *Darbus* informuoti *Leidimą* išdavusį asmenį, *Darbų atlikėjus* ir/ar *Darbų vadovą*;

4.4.4. Baigus darbus pagal išduotą *Leidimą* patikrinti darbo vietos sutvarkymą ir tik tada, kai ji sutvarkyta, patvirtinti Darbo vietos sutvarkymo faktą, pasirašydamas *Leidimo* dalyje „Darbo vieta sutvarkyta“.

4.4.5. Užbaigus visus darbus pagal *Leidimą*, organizuoti naudotų paruošiamųjų priemonių ir teritorijos sutvarkymą, arba pasibaigus *Leidimo* galiojimui, patvirtinti *Leidimo* užbaigimą pasirašydamas bei įrašydamas *Leidimo* užbaigimo datą ir laiką. *Leidimą* gražinti *Leidimą* išdavusiam asmeniui.

4.5. Koordinatorius privalo:

4.5.1. Suderinti su *Darbų vadovu* darbų atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtis ir atlikimo eigą, aptarti darbų atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir / ar kitų darbo priemonių tinkamumą bei numatomas taikyti DSS priemones;

4.5.2. Informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį apie *Leidimo* išdavimo/pratęsimo reikalingumą, nurodydamas *Darbų* atlikimo datą ir laiką, *Darbus* atliksiantį Rangovą (kai darbus atlieka Rangovas) ir jo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, darbų atlikimo vietą (teritoriją arba įrenginio pavadinimą ir technologinį numerį) bei reikalingus atlikti *Darbus*;

4.5.3. Organizuoti Darbų vadovo, jei darbus atlieka rangovas, atestaciją šaltųjų darbų atlikimui.

4.5.4. Susipažinti su *Leidime* nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis;

4.5.5. *Darbų* atlikimo metu koordinuoti jų atlikimą;

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

4.5.6. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti ir patvirtinti, kad *Darbų* atlikimo vietoje nepasikeitė atliekamų *Darbų* pobūdis ir apimtys, organizuoti *Leidimo* pratęsimą.

4.6. Darbų vadovas privalo:

4.6.1. Darbus vykdant Rangovui, prieš darbų pradžią susisiekti su *Koordinatoriumi*, parengti ir pateikti Koordinatoriusiui derinti su KN saugos specialistais planuojamų atlikti darbų Saugos reikalavimų planą.

4.6.2. Suderinti su *Koordinatoriumi* *Darbų* atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtį ir atlikimo eigą bei aptarti *Darbų* atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir/ar kitų darbo priemonių tinkamumą bei numatomas taikyti DSS priemonės;

4.6.3. Susipažinti su šaltųjų darbų saugaus atlikimo instrukcija ir išspręsti *Darbų* vadovo testą, kurį pateikia Koordinatorius.

4.6.4. Susipažinti su *Leidime* nustatytais reikalavimais;

4.6.5. Įvertinti *Darbų* atlikimo metu galinčius kilti pavojus, numatyti papildomas priemones saugiam *Darbų* atlikimui;

4.6.6. Užtikrinti, kad *Darbų* metu naudojama įranga, įtaisai bei įrankiai būtų tvarkingi, patikrinti ar išbandyti pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius norminių teisės aktų reikalavimus;

4.6.7. *Darbų* atlikimui paskirti turinčius reikiamą kvalifikaciją *Darbų atlikėjus* ir *Stebėtojus*. Jie turi būti apmokyti teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Surašyti paskirtus *Darbų* atlikėjus į leidimą;

4.6.8. *Darbų atlikėjus* ir *Stebėtojus* sužymėti darbų leidimo dalyje „Su darbų turiniu, darbo sąlygomis ir saugos priemonėmis esu supažindintas“.

4.6.9. Instruktuoti *Darbų atlikėjus*, supažindindamas juos su reikalingais atlikti *Darbais*, jų atlikimo eiga, saugiais darbo metodais, darbo aplinkos oro užterštumo matavimo rezultatais, reikalingomis naudoti būtinosiomis ir specialiosiomis AAP bei kitomis apsaugos priemonėmis jiems pasirašant *Leidime*;

4.6.10. Informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį arba *Darbų prižiūrėtoją* (jeigu jis paskirtas) apie *Leidime* nurodytų ir darbus atliekančių *Darbų atlikėjų* ir *Stebėtojų* skaičių. Jeigu išduoto leidimo galiojimo metu darbuotojų skaičius keičiasi – nurodyti naują darbuotojų skaičių;

4.6.11. Prieš *Darbų* pradžią aptverti pavojingą *Darbų* teritoriją;

4.6.12. Užtikrinti, kad *Darbų atlikėjai* ir *Stebėtojai* nepradėtų darbų, kol nėra išduotas *Leidimas* ir jie nėra instruktuoti bei pasirašę *Leidime*;

4.6.13. Aprūpinti darbo vietą dujų matuokliais (metrologiškai patikrintu) dujų koncentracijos kontrolei darbo aplinkos ore, jeigu tokia kontrolė nurodyta *Leidime*;

4.6.14. Prieš pradėdant darbus įsitikinti, kad visos rizikos darbų atlikimo vietoje yra kontroliuojamos ir buvo imtasi reikiamų prevencinių priemonių saugiam darbų atlikimui;

4.6.15. *Darbų* atlikimo metu *Leidime* nurodytu periodiškumu informuoti *Leidimą išduodantį asmenį*, kad būtų organizuotas darbo aplinkos oro užterštumo matavimas ir, jeigu *Darbai* nebuvo vykdomi ilgiau kaip 30 minučių, užtikrinti, kad darbai nebūtų pradėti iki nebus atlikti pakartotiniai darbo aplinkos oro užterštumo matavimai bei įsitikinta, kad sąlygos nepasikeitė;

4.6.16. Atsižvelgiant į *Darbų* atlikimo vietoje nustatytą rizikos lygį *Darbų* atlikimo metu periodiškai arba nuolat kontroliuoti atliekamus darbus.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

4.6.17. Užtikrinti, kad *Darbų* atlikėjai laikytųsi *Leidime*, bei kitose Bendrovės instrukcijose, su kuriomis yra supažindintas, nurodytų reikalavimų, *Darbų* metu taikytų saugius darbo metodus, naudotųsi būtinosiomis ir specialiosiomis AAP bei kitomis apsaugos priemonėmis;

4.6.18. Užtikrinti, kad išduotas *Leidimas* nuolat būtų laikomas *Darbų* atlikimo vietoje;

4.6.19. Užtikrinti, kad *Darbo* vieta būtų nuolat tvarkinga, t. y. pašalintos atliekos, nereikalingi daiktai, reikalingos medžiagos laikomos tvarkingai sudėtos ir pan.;

4.6.20. Baigus *Darbus* pagal išduotą *Leidimą* iki *Leidimo* galiojimo termino pabaigos organizuoti *Darbo* vietos sutvarkymą, apie užbaigtus *Darbus* informuoti *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Darbų* *prižiūrėtoją* bei patvirtinti darbo vietos sutvarkymą, pasirašydamas *Leidime* „*Darbo vieta sutvarkyta*“;

4.6.21. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti, kad nepasikeitė atliekamų *Darbų* pobūdis ir apimtys, instrukuoti naujai paskirtus darbuotojus, pažymėti atitinkamas grafas X ženklu bei pasirašyti *leidimą* atitinkamoje *leidimo* pratęsimo dalyje.

4.7. Darbų atlikėjai privalo:

4.7.1. *Darbus* pradėti tik susipažinę su *Darbo* vietoje galinčiais kilti pavojais, turėdami visas reikalingas naudoti būtinąsias ir *Leidime* nurodytas specialiąsias AAP bei kolektyvines apsaugos priemones (pastolius, mechaninį ventiliatorių, signalinę aptvėrimo juostą ir kt.), išklausę *Darbų vadovo* instruktavimą bei įsitikinę, kad buvo imtasi reikiamų saugos priemonių ir visi pavojai yra kontroliuojami (pasirašydami *leidime*);

4.7.2. Dirbti tik *leidime* nurodytus *Darbus* ir laikytis *Leidime* bei taikomose Bendrovės instrukcijose nustatytų reikalavimų, su kuriomis yra supažindinti;

4.7.3. Nevykdyti *Darbų*, kai darbo vietoje nėra *Stebėtojo*, jeigu jis paskirtas;

4.7.4. Darbo vietoje nuolat palaikyti tvarką, t. y. šalinti nereikalingus daiktus, tvarkingai sudėti / sandėliuoti *Darbams* reikalingas medžiagas ir kt.;

4.7.5. Potencialai sprogiuje aplinkoje naudoti tik sprogiai aplinkai pritaikytus/sertifikuotus elektros/akumuliatorinius prietaisus ir įrankius. *Darbus* užbaigus, sutvarkyti darbo vietą, išvežti darbo metu naudotą įrangą, medžiagas, atliekas ir kt.

4.8. Stebėtojas privalo:

4.8.1. Prieš *Darbų* pradžią vizualiai patikrinti, ar tvarkingos bei paruoštos *leidime* nurodytos priemonės;

4.8.2. Turėti skiriamuosius ženklus: žymeklį, signalinę liemenę ir garsinę priemonę (pvz., švilpuką) darbuotojų dėmesiui atkreipti.

4.8.3. Avariniais atvejais vykdyti veiksmus, nurodytus šios instrukcijos 10 skyriuje.

4.8.4. *Darbų* atlikimo metu atsako už *darbų atlikėjų* ir darbo vietos stebėjimą bei saugaus darbo priemonių vykdymą ir kontrolę.

4.9. *Teritorijos savininkas* privalo kontroliuoti, kad šaltieji darbai būtų vykdomi laikantis šioje instrukcijoje nustatytų reikalavimų.

4.10. Bet kuris asmuo, kuriam taikomos šios instrukcijos nuostatos, pastebėjęs, kad *Darbai* atliekami nesaugiai ar dėl jų atlikimo iškyla pavojus kilti avarijoms, incidentams, įvykti nelaimingiems atsitikimams ir pan., privalo apie tai informuoti *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Pamainos vadovą*.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

5. ĮRANKIAI, MATAVIMO PRIETAISAI, ĮRANGA

5.1. Kilnojamieji šviestuvai – elektriniai šviestuvai, pritaikyti darbui potencialiai sprogoje zonoje.

5.2. Oro užterštumo matavimų atlikimui naudojamas kalibruotas ir metrologiškai patikrintas dujų matuoklis su deguonies (matuojama %), angliavandenilių (matuojama ppm) ir sieros vandenilio (matuojama ppm) sensoriais. Darbams atviroje teritorijoje gali būti naudojamas – su deguonies (matuojama %), sieros vandenilio (matuojama ppm) ir angliavandenilių (matuojama % apatinės sprogo ribos (LEL)) sensoriais.

5.3. Įrankiai, pritaikyti/sertifikuoti darbui potencialiai sprogoje aplinkoje.

6. SAUGOS REIKALAVIMAI

6.1. Šaltieji darbai KN teritorijoje gali būti vykdomi tik įvykdžius reikalavimus, numatytus šioje *Instrukcijoje*, ir gavus *Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047)*.

6.2. Kitų įmonių darbuotojai atlikti šaltuosius darbus KN teritorijoje, išskyrus administracinius ir buitinius pastatus, dirbtuves, laboratorijas, gali tik gavę *Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047)*. Būtinumą išduoti Leidimą kitų įmonių darbuotojams, turintiems atlikti šaltuosius darbus sproгимui nepavojingose zonose, konkrečiu atveju nustato *Teritorijos savininkas*.

6.3. Šaltuosius darbus gali dirbti ne jaunesni kaip 18 m. asmenys, nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą, išklausę įvadinį ir darbo vietoje instruktavimą, žinantys naftos ir jos produktų, bei jų garų, kitų kraunamų skystų produktų, SGD kenksmingą poveikį žmogaus organizmui, mokantys ir galintys dirbti su apsaugos priemonėmis, mokantys suteikti pirmąją pagalbą.

7. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

7.1. Pavojus įvykti ugnies pliūpsniui. Šis rizikos veiksnys atsiranda naftos angliavandenilių arba degių dujų koncentracijai ore pasiekus apatinę sprogo ribą (100 % LEL):

7.1.1. Potencialiai sprogoje zonoje šaltieji darbai atliekami tik gavus *Leidimą (D047)*.

7.1.2. Darbuotojai, atliekantis šaltuosius darbus potencialiai sprogoje zonoje, turi elgtis taip, kad išvengtų kibirkščių sukėlimo.

7.2. Gaisro pavojus.

7.3. Darbo aplinkos oro užterštumas pavojingų cheminių medžiagų garais.

7.3.1. Iš KN dažniausiai perkraunamų produktų išsiskiria šios pavojingos cheminės medžiagos garų pavidale:

7.3.1.1. angliavandeniliai (naftos ir jos produktų garai, metano dujos),

7.3.1.2. vandenilio sulfidas (sieros vandenilis, H₂S),

7.3.1.3. benzenas (benzolas),

7.3.1.4. metanolis/etanolis.

7.3.2. Šių ir kai kurių kitų, galinčių būti darbo aplinkoje, pavojingų cheminių medžiagų garų ilgalaikio poveikio rekomenduojami* ribiniai dydžiai pateikti 1 lentelėje.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

1 lentelė PAVOJINGŲ CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ ILGALAIKIO POVEIKIO RIBINIAI DYDŽIAI

MEDŽIAGOS PAVADINIMAS	ILGALAIKIO POVEIKIO RIBINIS DYDIS IPRD	
	mg/m ³	ppm
Benzinas automobilinis	200	80
Benzinas aviacinis	350	140
Vandenilio sulfidas (sieros vandenilis H ₂ S)	7	5
Benzenas (benzolas)	3,25	1
Ksilenas (ksilolas)	221	50
Toluenas (toluolas)	192	50
Etanolis (etilo alkoholis)	1000	500
Metanolis	260	200
Dyzelinas	100*	31*

* – Pažymėtus IPRD galima naudoti tik tuomet, kai medžiagos saugos duomenų lape nėra įrašytas šiai medžiagai taikomas IPRD.

7.3.3. Kai darbai numatomi atlikti vietose, kuriose dėl vykdomų technologinių procesų yra arba buvo kitokių nei išvardintų 1 lentelėje pavojingų cheminių medžiagų, jų garų ilgalaikio poveikio ribinius dydžius Leidimą išduodančiam asmeniui būtina sužinoti iš saugos duomenų lapų (kuriuos privalo turėti Teritorijos savininkas ar Leidimą išduodantis asmuo).

7.3.4. Naftos produktų kvapas labai priklauso nuo produkto sudėties ir kartais gali momentaliai nuslopinti žmogaus uoslę, todėl vadovautis žmogaus uosle, nustatant jų koncentracijas draudžiama.

7.3.5. Numatyti oro užterštumo matavimai turi būti atliekami prieš darbų pradžią, pamainos metu prieš tęsiant Darbus, pamainos metu neužbaigtus Darbus. Matavimai atliekami tiek vietų, kiek reikia užtikrinti saugų Darbų atlikimą. Jei nėra galimybės užtikrinti pavojingų dujų patekimo į Darbų zoną, Leidime numatyti nuolatinį Oro užterštumo matavimą.

7.3.6. Ruošiantis darbui atvirame lauke potencialiai sprogioje aplinkoje, prieš darbo pradžią būtina išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų koncentracijas:

7.3.6.1. Jei gauti rezultatai viršija ilgalaikio poveikio ribinius dydžius, darbuotojai gali dirbti užsidėję filtruojančias kaukes, kurių filtrai filtruoja tuos garus arba dujas, kurių koncentracijos yra padidėjusios;

7.3.6.2. Neturint galimybės išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų garų, kurių yra arba gali būti darbo aplinkoje, koncentracijų, darbus galima atlikti tik užsidėjus kaukę su kombinuotu filtru. Tokiu atveju kaukės filtrai turi būti keičiami ne rečiau kaip kas 30 darbo minučių.

7.4. Elektros srovės poveikis. Prisilietus prie įtampą turinčių įrenginio dalių, daugeliu atveju prasideda savaiminis mėšlungiškas raumenų susitraukimas ir bendras susijaudinimas, dėl to gali sutrikti arba visai sustoti kvėpavimo organų ir kraujotakos veikla. Tokiu atveju būtina atjungti įtampą jungiklio, kirtiklio ar kito atjungimo įtaiso pagalba, išsukti saugiklius, ištraukti šakutę iš kištukinio lizdo ir suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam.

7.5. Apsaugos nuo elektros priemonės:

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

7.5.1. Esant poreikiui atlikti perjungimus ar atjungimus – prijungimus KN elektros tinkluose, šiuos darbus atlieka Klaipėdos skystųjų energijos produktų terminale (KSEPT), Suskystintų gamtinių dujų terminale (SGDT) - Elektros - automatikos skyriaus darbuotojai, o Subačiaus skystųjų energijos produktų terminale (SSEPT) – ST vyriausias inžinierius, jam nesant Elektrikas – ugniagesys, pagal leidimą išduodančio asmens užsakymą. Visi elektros įrenginių perjungimai, atjungimai-prijungimai atliekami pagal Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisykles. Taisyklių reikalavimų vykdymą užtikrina už elektros ūkį atsakingas darbuotojas.

7.5.2. Įrenginiams, kuriuose dirbama, būtina išjungti elektros maitinimą. Elektros įrangos prijungimą ir atjungimą atlieka Elektros ir automatikos skyriaus darbuotojai arba SSEPT – ST vyriausias inžinierius, jam nesant Elektrikas - ugniagesys pagal leidimą išduodančio asmens užsakymą. Įrenginiai negali būti prijungti prie elektros maitinimo be suderinimo su leidimą išdavusiu asmeniu ir įrenginio savininko.

7.5.3. Eksploatuojamus apšvietimo ir kitą elektros įrangą, jungiamą ne per kištukinius sujungimus, prijungti ir atjungti turi elektrotechniniai darbuotojai, turintys ne žemesnę kaip VK apsaugos nuo elektros kategoriją.

7.5.4. Šviestuvų Darbo vietoje naudojimas:

7.5.4.1. Darbams lauke šalia gerą kontaktą su žeme turinčių atvirų konstrukcijų ir uždaroje erdvėje naudojami kilnojami rankiniai šviestuvai turi būti ne aukštesnės kaip 12V įtampos;

7.5.4.2. Pavojingose ir labai pavojingose patalpose rankiniai šviestuvai pajungiami į ne aukštesnės kaip 50 V įtampos kintamos srovės ir ne aukštesnės kaip 75 V įtampos nuolatinės srovės tinklą. Jeigu pavojingose ir labai pavojingose patalpose stacionariesiems vietinio apšvietimo šviestuvams yra įrengta srovės skirtuminė apsauga, kurios suveikimo srovė $I_v < 30$ mA, arba jie prijungti per skiriamuosius transformatorius, juos maitinti leidžiama ne aukštesne kaip 230 V įtampa.

7.5.4.3. Šviestuvuose, įrengiamuose ant kilnojamų stovų ne žemiau kaip 2,5 m aukštyje, naudoti iki 230 V įtampą, šviestuvus prijungiant per srovės nuotėkio reles;

7.6. Darbas 1,3 m ir didesniame aukštyje atliekamas vadovaujantis „Darbų aukštyje saugaus atlikimo instrukcija“ [INSS039](#) reikalavimais.

7.7. Karšti įrenginių paviršiai ir produktai: darbuotojai gali nudegti nuo juose esančių karštų terpių (naftos produktų, bitumo garo, kondensato). Remontuoti įrenginius, kuriuose yra karštų produktų galima tik ataušinus juos iki 40 °C temperatūros. Atliekant darbus, būtina dėvėti atsparias karščiui pirštines ir kostiumus.

7.8. Aukštas slėgis įrenginiuose. Daugelio įrenginių vidinė terpė turi slėgį (naftos produktai, vandens garas, oras, vanduo, dujos ir kt.). Šiuose įrenginiuose leidžiama atlikti darbus tik atjungus juos nuo veikiančių įrenginių ir sumažinus juose slėgį iki atmosferinio. Nepažeisti greta esančių vamzdinių ir įrenginių.

7.9. Fizinis nuovargis, dirbant su kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis. Darbuotojas, dirbantis užsidėjęs kvėpavimo takų apsaugos priemonę, privalo kas 0,5 valandos darbo daryti 15 minučių pertrauką. Pertraukos metu darbuotojai turi turėti galimybę atsigerti vandens. Pasijutęs blogai darbuotojas privalo nutraukti darbą, išeiti iš galimai užterštos zonos, nusiimti kvėpavimo takų apsaugos priemonę, pranešti *Darbu vadovui* ir pailsėti. Asmenys, darbo metu naudojantys suspausto oro kvėpavimo aparatus, turi būti specialiai tam apmokyti.

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

8. PARUOŠIAMIEJI DARBAI

8.1. Darbų vietą ruošia *Leidimą išduodantis asmuo arba jo paskirtas Darbų prižiūrėtojas*.

8.2. Darbams apimantiems įrenginių išhermetinimą, garinimą, aklių montavimą ir kitų darbų, atitinkančių pirmos kategorijos šaltuosius darbus atlikimui parengiamas ir išduodamas šaltųjų darbų leidimas.

8.3. Prieš atliekant *Darbus* remontuojamas įrenginys turi būti izoliuotas EIP nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcija INSS067.

8.4. *Potencialiai pavojingi įrenginiai*, kuriuose ar kuriuos reikia remontuoti turi būti atlikti šie veiksmai:

8.4.1. iš jų pašalintos pavojingos cheminės medžiagos;

8.4.2. sustabdyti, sklendėmis atjungti nuo veikiančių komunikacijų, slėgis juose sumažintas iki atmosferinio;

8.4.3. įkaitę įrenginiai ir paviršiai turi būti atšaldyti iki žemesnės +40°C temperatūros.

8.5. Darbo vieta, susijusi su galimu pavojingų cheminių medžiagų išsiskyrimu į darbo aplinką, turi būti aptverta signaline „Stop“ juosta arba pažymėta lentele „Šaltieji darbai“, o esant reikalui, skirti *Stebėtoją*, kad į pavojingą zoną nepatektų pašaliniai asmenys.

Oro užterštumo matavimas

8.6. *Oro užterštumo matavimas* turi būti atliekamas vykdant 7.3. p. reikalavimus.

8.7. *Oro užterštumo matavimai* turi būti atliekami šia seka:

8.7.1. Pirmiausia išmatuota deguonies koncentracija darbo aplinkoje;

8.7.2. Jei deguonies koncentracija ore yra ne mažesnė kaip 20,7 % tūrio, išmatuoti degių dujų koncentraciją atitinkamu tipo dujų matuokliu;

8.7.3. Jei deguonies koncentracija mažesnė už 20,7 %, sprogių dujų (angliavandenilių) koncentraciją matuoti katalitiniu sensoriumi draudžiama, nes tokio tipo matuoklis rodo neteisingus rezultatus atmosferoje, kurioje stinga deguonies;

8.7.4. Išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų koncentraciją;

8.7.5. Testavimo laikas jokia būdu neturi būti trumpesnis už minimalų dujų matuoklio reagavimo laiką ir ne trumpesnis kaip 60 sekundžių.

Nuolatinių elektros vartotojų atjungimo ir laikinųjų elektros vartotojų prijungimo reikalavimai KN terminalų teritorijoje ir potencialiai pavojinguose įrenginiuose

8.8. Darbai atliekami turint šaltųjų darbų leidimą ir vadovaujantis 7.5 p. reikalavimais.

8.9. Elektros vartotojų atjungimas atliekamas vadovaujantis Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcija INSS067.

8.10. Nuolatinių elektros vartotojų atjungimą ar demontavimą derinti su darbuotoju, atsakingu už terminalo elektros ūkį.

8.11. Prieš *Darbų* pradžią pagal poreikį turi būti įrengta laikina (stacionari arba kilnojama) apšvietimo įranga ir kiti elektrifikuoti mechanizmai, reikalingi darbų atlikimui, kurie nurodomi Leidimo 5 p. Šią įrangą parenka, sumontuoja ir išmontuoja elektros

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

automatikos skyriaus darbuotojai arba ST infrastruktūros aptarnavimo skyriaus elektrikas-ugniagesys Leidimą išduodančio asmens prašymu.

8.12. Laikinių elektros energijos vartotojų prijungimą derinti su darbuotoju, atsakingu už terminalo elektros ūkį.

8.13. Rangovai, norintys prisijungti prie KN elektros tinklų pateikia darbuotojui, atsakingam už elektros ūkį, prašymą, kuriame nurodo:

8.13.1. kiek laiko ir pagal kokį projektą vykdys darbus,

8.13.2. koks maksimalus elektros galingumo poreikis,

8.13.3. atsakingo už elektros įrenginių priežiūrą darbuotojo paskyrimo įsakymą su elektrotechninio darbuotojo pažymėjimu;

8.14. Dviem egzemplioriais surašomas ribos aktas elektros tiekimui ar tarpusavio atsakomybės ribos aktas veiklai.

8.15. Pagal ribos aktą surenkama laikina elektros schema, pagal poreikį įrengiami laikini stacionarūs arba kilnojami elektrifikuoti įrenginiai, kurie bus reikalingi darbų atlikimui. Šią įrangą parenka, sumontuoja ir išmontuoja elektrotechniniai darbuotojai.

8.16. Darbų zonoje montuojama laikina elektros įranga turi atitikti toje zonoje taikomiems apsaugos nuo elektros reikalavimams. Potencialiai sprogiose zonose gali būti naudojami tik tokie elektrifikuoti įrankiai ir mechanizmai, kurie yra sertifikuoti darbui potencialiai sprogyje aplinkoje.

9. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI DARBO METU

9.1. Draudžiama atlikti *Darbus* be *Leidimo* ar *Darbus* nenurodytus *Leidime*.

9.2. *Darbus* leidžiama atlikti tik įvykdžius leidime numatytas paruošiamąsias priemones, reikalavimus darbų atlikimo metu, aplinkos oro užterštumo matavimus.

9.3. *Darbus* leidžiama atlikti tik darbo dienos metu, išskyrus:

9.3.1. avarijų likvidavimo darbus;

9.3.2. technologinių įrenginių kapitalinį remontą, kuris atliekamas vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ (toliau – STR 1.06.01:2016) 3 priedo reikalavimais ir perduotas pagal aktą;

9.3.3. po darbo dienos tęsiamus arba nedarbo dieną atliekamus darbus, kai darbus prižiūri *Leidimą išduodantis asmuo, Darbų prižiūrėtojas arba Pamainos vadovas*.

9.4. Perkūnijos metu šaltuosius darbus atlikti draudžiama.

9.5. *Darbus* atliekantys darbuotojai turi būti aprūpinti *Leidime* nurodytomis kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

9.6. *Darbų* atlikimo zonoje atlikus periodinę oro užterštumo analizę ir gautiems rezultatams viršijus ilgalaikio poveikio ribinius dydžius, darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Šiuos *Darbus* galima atnaujinti tik išsiaiškinus ir pašalinus užterštumo padidėjimo priežastis bei gavus naują arba papildžius turimą leidimą papildomomis apsaugos nuo užterštumo padidėjimo priemonėmis ir pakartotinės oro užterštumo analizės teigiamomis vertėmis.

9.7. *Darbai* susiję su įrenginių, vamzdynų išsandarinimu, dėl ko gali išsiskirti pavojingos cheminės medžiagos, turi būti atliekami, turint darbo vietoje paruoštas darbui filtruojančias kaukes arba izoliuojančius suspausto oro aparatus, nuolat kontroliuoti sprogių dujų (angliavandenilių) koncentraciją darbo vietoje. Jei minėtos

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

medžiagos patenka į darbo aplinkos orą, dirbantieji privalo nedelsiant užsidėti kvėpavimo takų apsaugos priemonės ir išeiti iš pavojingos zonos.

9.8. Dirbti leidžiama tik su gamyklos-gamintojos nustatyta tvarka galiojančiomis, patikrintomis arba išbandytomis kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis.

9.9. Nepertraukiamas darbo laikas, užsidėjus kvėpavimo takų apsaugos priemonę, nurodomas leidime, tačiau jis negali viršyti 30 min.

9.10. *Darbų* atlikimo metu naudojant suspausto oro kvėpavimo aparatą vadovautis suspausto oro kvėpavimo įrangos eksploatavimo ir priežiūros instrukcijomis: KSEPT – INSE006, o SSEPT – INSE031.

9.11. Pasikeitus *Darbų atlikėjams* *Darbų* atlikimo metu, naujieji brigados nariai turi būti instrukuoti pažymint tai leidime.

9.12. *Darbų atlikėjas* privalo pranešti *Darbų vadovui*, jei jis nori laikinai pasitraukti iš savo darbo vietos arba negali atlikti savo darbo dėl ligos ir kitų priežasčių. Draudžiama be *Darbų vadovo* žinios patikėti arba užleisti savo darbo vietą, darbo priemonės, pareigų vykdymą kitam asmeniui arba imtis darbų nesusijusių su darbo užduoties vykdymu.

10. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ YPATINGAIS (AVARINIAIS) ATVEJAIS

10.1. Susidarius avarinei situacijai, būtina:

10.1.1. nedelsiant nutraukti *Darbus*;

10.1.2. išjungti darbo įrankius ir įrenginius;

10.1.3. jei *Darbų* zonoje esantiems darbuotojams gresia pavojus, nedelsiant išeiti patiems ir išvesti kitus dirbančiuosius iš pavojingos zonos;

10.1.4. *Darbų* zonoje įvykus pavojingų cheminių medžiagų nutekėjimui, *Darbų* atlikėjai privalo nedelsiant užsidėti kvėpavimo takų apsaugos priemonės ir išeiti iš pavojingos zonos;

10.1.5. apie susidariusią padėtį informuoti *Pamainos vadovą*;

10.1.6. *Pamainos vadovui*, kuris *Darbų* zonoje aptarnauja įrenginius, nedelsiant sustabdyti, jei įmanoma, avarijos priežastį, organizuoti tvarkymo/valymo darbus.

10.2. *Darbų* zonoje nukentėjus *Darbų atlikėjui*:

10.2.1. pranešti Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (iškviešti Greitajai medicinos pagalbą) ir informuoti *Pamainos vadovą*;

10.2.1.1. KSEPT ir SGD paskirstymo stotyje – fiksuotojo ryšio telefonu +370 46 391-776 arba 112 – bendruoju pagalbos telefonu;

10.2.1.2. SSEPT – mobiliojo ryšio +370-61256699 arba fiksuotojo ryšio +370 459 55200; 112 – bendruoju pagalbos telefonu;

10.2.1.3. SGDT - fiksuotojo ryšio telefonu +370 46 434100 arba mobiliojo ryšio +370 65220780; 112 – bendruoju pagalbos telefonu.

10.2.2. jei pagalbą suteikiantys darbuotojai turi asmenines apsaugos priemones, apsaugančias nuo kilusio pavojaus, nedelsiant užsidėti jas, išgabenti nukentėjusį iš pavojingos zonos ir suteikti jam pirmąją pagalbą turimomis priemonėmis;

10.2.3. jei pagalbą teikiantys darbuotojai neturi asmeninių apsaugos priemonių, apsaugančių nuo kilusio pavojaus, nedelsiant iškviešti ugniagesius, kurie galės saugiai atlikti gelbėjimo darbus;

ŠALTŪJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

10.3. Įvykus avarijai arba gaisrui, *Pamainos vadovas* privalo vadovautis terminalo, kuriame įvyko avarija arba gaisras, vidaus avariniu planu.

11. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, BAIGUS DARBĄ

11.1. *Darbų atlikėjai* turi:

11.1.1. išjungti darbo įrenginius ir įrankius, elektros prietaisus;

11.1.2. sutvarkyti *Darbų* vietą, pašalinti iš jos įrankius ir medžiagas bei atliekas;

11.1.3. sutvarkyti asmenines apsaugos priemones, nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu.

11.2. *Darbų vadovas* informuoja *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Pamainos vadovą* apie darbų pabaigą (informuoja ir tuo atveju, jei darbai bus pratęsti sekančią dieną ar pamainą) ir priduoda *Darbų* vietą bei *Leidimą*. Jei informuotas *Pamainos vadovas*, tai *Pamainos vadovas* informuoja *Darbų prižiūrėtoją* ir nurodo nuvykti į *Darbų* vietą.

11.3. *Leidimą išdavęs asmuo arba Darbų prižiūrėtojas*:

11.3.1. patikrina *Darbų* vietą ir atliktų darbų kokybę;

11.3.2. jei buvo atlikti laikini elektros energijos tiekimo schemos pakeitimai, išskviečia elektrotechninius darbuotojus, kad jie atstatytų ankstesnę elektros energijos tiekimo schemą;

11.3.3. pasirašo *Leidime* darbo vietą priėmė ir nuvykęs pas *Pamainos vadovą* jį informuoja.

11.3.4. Pasibaigus leidimo terminui ar atlikus numatytus visus darbus, *Leidimą išduodantis asmuo* uždaro *leidimą* pasirašydamas „*Leidimas užbaigtas*“.

11.4. Užbaigtų darbų *Leidimas* saugomas 4 darbo dienas nuo *Darbų* pabaigos. Įvykus avarijai ar nelaimingam atsitikimui, jis pridedamas prie tyrimo medžiagos.

12. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

12.1. Už šioje *Instrukcijoje* nustatytų reikalavimų vykdymą yra atsakingi generalinio direktoriaus įsakymu įgalioti *Leidimą išduodantys asmenys*

12.2. Už šioje *Instrukcijoje* nustatytų reikalavimų vykdymo kontrolę yra atsakingas *Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas*.

12.3. Siekiant užtikrinti saugų šaltųjų darbų atlikimą, KN darbuotojai bei Rangovai privalo laikytis Šaltųjų darbų saugaus atlikimo instrukcijoje nustatytų reikalavimų, o DSS specialistai privalo kontroliuoti, kad reikalavimai būtų vykdomi.

12.4. Nustačius neatitiktį, yra stabdomi šioje darbo vietoje *Leidime* numatyti darbai, užpildoma *Leidimo* 17 p. lentelė, kurioje pasirašo atsakingas asmuo arba *Darbų vadovas*, kad susipažino su trūkumais. *Leidimo* kopija, įvykio nuotrauka (jei tokia turima) užregistruojamas DVS sistemoje.

12.5. Rangovams, jei yra numatyta sutartyje, taikomos sutartyje numatytos drausminės priemonės.

12.6. *Darbų prižiūrėtojas, Leidimą išduodantis asmuo* arba *Teritorijos savininkas* patikrina akte nustatytų neatitiktį pašalinimą, informuoja neatitiktį nustačiusį DSS darbuotoją, kuris įsitikina neatitiktį pašalinimu ir leidžia *Darbų vadovui* tęsti darbus, tai pažymėdamas *Leidimo* 17 p. atitinkamoje lentelės grafoje.

12.7. Už šios Instrukcijos peržiūrą ir atnaujinimą yra atsakingas *Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas*.

12.8. Ši Instrukcija peržiūrima esant poreikiui, bet ne rečiau kaip kartą per 3 (trejus) metus.